

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Географічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра географії та менеджменту туризму

(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан географічного факультету

Мирослав ЗАЯЧУК

«30» серпня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

Організація рекреаційних послуг

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма Міжнародний туризм

(назва програми)

Спеціальність 242 "Туризм"

(вказати: код, назва)

Галузь знань 24 "Сфера обслуговування"

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Географічний

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

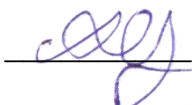
Мова навчання українська

(вказати: якими мовами читається дисципліна)

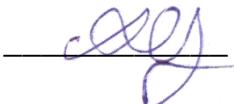
Чернівці 2023 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Організація рекреаційних послуг» складена відповідно до вимог її змісту (Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності 2015 р.) та відповідає освітній програмі «Міжнародний туризм», уведеної наказом по університету № 185 від 11.05. 2021 р. (спеціальність 242 «Туризм», галузь знань 24 «Сфера обслуговування»).

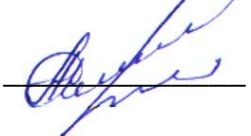
Розробник: доц. *Бучко Жанна Іванівна*, доцент кафедри географії та менеджменту туризму, д.геогр.н.

Погоджено
з гарантом ОП «Міжнародний туризм» Олександр КОРОЛЬ

Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 року

Завідувач кафедри географії
та менеджменту туризму Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету Наталя АНДРУСЯК

1. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Організація рекреаційних послуг» є формування необхідних знань і навичок та освоєння компетентностей, орієнтоване на актуальні питання організації рекреаційних послуг.

Зміст дисципліни «Організація рекреаційних послуг» сприяє підвищенню якості підготовки здобувачів до практичної діяльності, є необхідною тематичною складовою підготовки, оскільки на сучасному рівні розвитку рекреаційної галузі значна увага приділяється досконалому вивченню суті рекреаційних послуг з метою раціонального використання цих знань для розвитку рекреаційної галузі в Україні. «Організація рекреаційних послуг» є обов'язковою дисципліною і вивчається на першому курсі денної форми навчання впродовж першого семестру. Вона є одним з професійно-орієнтованих курсів програми підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Міжнародний туризм» і займає провідне місце в циклі дисциплін загальної підготовки.

Пререквізити. Дисципліни «Рекреологія» та «Історія туризму», які здобувач вищої освіти вивчає разом з цією дисципліною, підвищують ефективність засвоєння курсу.

2. Результати навчання У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути таких **компетентностей:**

- ЗК13. Здатність планувати та управляти часом.
- ФК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ФК3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.
- ФК6. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).
- ФК13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.
- ФК18. Здатність розробляти та організовувати цикли рекреаційних занять залежно від видів і форм туризму на основі інфраструктури та ресурсів рекреаційно-туристичних комплексів; розробляти та здійснювати постановку анімаційних програм обслуговування туристів та екскурсантів у туристичних комплексах і готелях, на підприємствах харчування, транспортних маршрутах.

Програмні результати навчання:

- ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.
- ПР5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.
- ПР6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.
- ПР9. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання Стандартів якості і норм безпеки.

- ПР11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.

- ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

- ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

- ПР35. Знати сутність та організацію рекреаційного та анімаційного обслуговування відповідно до циклів рекреаційних занять і туристичних потреб споживачів. Уміти розробляти цикли рекреаційних занять залежно від видів і форм туризму на основі інфраструктури та ресурсів рекреаційно-туристичних комплексів; запроваджувати анімаційні програми в рекреаційному обслуговуванні.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <i>Організація рекреаційних послуг</i>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	4	120	2	30	30	-	-	60	-	Залік
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	усього	денна форма					заочна форма						
		у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти організації рекреаційних послуг												
Тема 1. Вступ до дисципліни «Організація рекреаційних послуг»	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Сфера послуг як галузь національної економіки	10	2	4	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-

Тема 3. Формування ринку послуг в сучасних умовах	10	4	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Рекреація як соціально-економічне явище	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Якість рекреаційних послуг та засоби їх забезпечення	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Територіальна рекреаційна система	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Разом за ЗМ1	58	14	14	-	-	30	-	-	-	-	-	-
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Практичні аспекти організації рекреаційних послуг											
Тема 7. Основні оздоровчо-рекреаційні фактори (бальнеолікування). Організація культурно-пізнавальних послуг	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Основні оздоровчо-рекреаційні фактори (кліматолікування). Організація харчування в різних типах рекреаційних закладів	12	2	4	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Новітні таласорекреаційні технології. Організація приміського відпочинку	8	4	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Організація дитячого і молодіжного туризму. Сервісне забезпечення дозвілля (анімаційне обслуговування)	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Організація рекреаційної діяльності в національних парках. Правове регулювання	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-

рекреаційної діяльності													
Тема 12. Організація спортивно-оздоровчих послуг	14	4	4	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Разом за ЗМ 2	62	16	16	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	120	30	30	-	-	60	-	-	-	-	-	-	-

3.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми		Кількість годин	Кількість балів
1	Назва:	Рекреаційно-туристські ресурси та їх класифікація	2	10
	Завдання:	1. Опанувати поняття РТР. 2. Розглянути класифікації РТР. 3. Проаналізувати рекреаційно-туристичні ресурси за видами.		
	Результати:	Заповнена таблиця на гугл-диску зі спільним доступом.		
2	Назва:	Визначення потреб споживача та оптимальний підбір рекреаційної послуги (рольова гра)	8	10
	Завдання:	1. Сформувати пропозицію рекреаційної послуги. 2. Провести діалог з «клієнтом» щодо особливостей рекреаційної послуги. 3. Визначити переваги й недоліки запропонованої рекреаційної послуги. 4. По завершенні роботи провести спільне обговорення. Вид роботи – груповий.		
	Результати:	Заповнена таблиця на гугл-диску зі спільним доступом.		
3	Назва:	Рекреаційні ресурси області (на вибір)	8	10
	Завдання:	Виявити та проаналізувати стан рекреаційних ресурсів окремого регіону (адміністративної області) України. Робота виконується по групах.		
	Результати:	Захист обраної групової теми з презентацією.		

		Заповнена таблиця на гугл-диску зі спільним доступом.		
4	Назва:	Якість рекреаційних послуг та засоби їх забезпечення	2	10
	Завдання:	1. Переглянути запропоновані відеоматеріали про якість рекреаційних послуг. 2. Заповнити таблицю (дати відповіді на запитання). 3. По завершенні роботи провести спільне обговорення. Вид роботи – груповий.		
	Результати:	Заповнена таблиця на гугл-диску зі спільним доступом.		
5	Назва:	Сервісне забезпечення дозвілля (анімаційне обслуговування)	5	10
	Завдання:	1. Проаналізувати особливості сервісного забезпечення дозвілля. 2. Заповнити таблицю відповідно до обраної групи. Вид роботи – груповий.		
	Результати:	Заповнена таблиця на гугл-диску зі спільним доступом.		
6	Назва:	Правове регулювання організації рекреаційних послуг	5	10
	Завдання:	1. Скласти таблицю з законодавчими документами щодо правового регулювання організації рекреаційних послуг 2. По завершенню провести спільне обговорення. Вид роботи – груповий.		
	Результати:	Заповнена таблиця на гугл-диску зі спільним доступом.		
Всього			30	60

3.4. Зміст завдань для самостійної роботи*

№	Назва теми	Кількість годин
1	Бальнеологічні курорти Закарпатської області	2
2	Бальнеологічні курорти Львівської області	2
3	Бальнеологічні курорти Одеської області	2
4	Бальнеологічні курорти Південної України	2
5	Бальнеологічні курорти Північної України	2
6	Бальнеологічні курорти Українських Карпат	2
7	Бальнеологічні курорти Центральної України	2
8	Загальна характеристика мінеральних вод Івано-Франківської області	2
9	Загальна характеристика мінеральних вод Одеської області	2
10	Загальна характеристика мінеральних вод Хмельницької області	2
11	Загальна характеристика мінеральних вод Чернівецької області	2
12	Оздоровчо-рекреаційні ресурси Вінницької області	2
13	Оздоровчо-рекреаційні ресурси Волинської області	2
14	Оздоровчо-рекреаційні ресурси Дніпропетровської області	2
15	Оздоровчо-рекреаційні ресурси Закарпатської області	2
16	Оздоровчо-рекреаційні ресурси Івано-Франківської області	2
17	Оздоровчо-рекреаційні ресурси Миколаївської області	2
18	Оздоровчо-рекреаційні ресурси Полтавської області	2
19	Оздоровчо-рекреаційні ресурси Херсонської області	2
20	Особливості кліматолікування в Подільських Товтрах	2
21	Особливості кліматолікування в степовій зоні України	2
22	Особливості кліматолікування в Українських Карпатах	2
23	Особливості кліматолікування на Закарпатті	2
24	Особливості кліматолікування на Поліссі	2
25	Особливості кліматолікування на узбережжях Чорного та Азовського морів	2
26	Особливості кліматолікування у Передкарпатті	2
27	СПА-курорти світу	2
28	СПА-курорти України	2
29	СПА-технології в Україні	2
30	СПА-технології у світі	2
Всього		60

*Оцінка самостійної роботи входить до тематичного і підсумкового контролю.

4. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- лекція, аналіз, пояснення, проблемна ситуація, консультація;
- дослідницька робота та проєктний метод;
- презентації, відеоматеріали;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (Moodle, Google Meet);
- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

5. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни, які варто визначати за допомогою числової (відсоткової) шкали оцінювання знань і трансформувати в оцінку використовуваної рейтингової шкали у кількості балів, що виділяються для кожного запланованого результату навчання навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання за основними видами робіт – [завантажити >>>](#)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D		
50-59	E	задовільно	
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів є:

- стандартизовані тести;
- контрольні роботи;

- усне опитування;
- захист і презентація результатів виконаних практичних завдань (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- доповідь із презентацією з теоретичних питань.

7. Форми поточного і підсумкового контролю та оцінювання

Форми поточного контролю:

- усна відповідь;
- тестування;
- перевірка практичних завдань.

Форма підсумкового контролю: залік

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретних завдань (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі роботи, презентації чи тематичні тестування). Кількість передбачених балів за різні види робіт також зазначені у силабусі та в системі дистанційного навчання Moodle, куди студенти можуть завантажувати роботи, і де здійснюється тестовий контроль. Результати оголошуються під час занять та/або виставляються в Moodle. Самостійна робота враховується при складанні поточних і підсумкових тестів та під час захистів практичних робіт.

Тестові завдання розроблені до кожного змістового модуля. Підсумкові тести та білети покликані перевірити рівень засвоєння теоретичного матеріалу, здатності осмислити і відтворити зміст даної частини дисципліни.

Визнання результатів, здобутих шляхом неформальної освіти:

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національ-ному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>) допускається зарахування навчальних еле-ментів, а також отримання додаткових балів за результатами неформальної освіти:

- робота чи стажування за фахом, що підтверджується документом із підприємства та забезпечує набуття компетентностей, передбачених навчальною дисципліною;

- проходження безкоштовних навчальних тренінгів (вебінарів, семінарів), що проводяться на платформі Prometheus (<https://prometheus.org.ua>) та інших фахових платформах, за умови отримання безкоштовного сертифікату.

Результати зараховуються лише для відповідних тем лекційних практичних завдань даної навчальної дисципліни у кількості балів, що виділяються на цей навчальний елемент.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)												Кількість балів (екзамен/залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
4	5	5	5	5	6	6	5	5	5	5	4		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

8. Література

Основна література

1. Бабарицька В.К., Малиновська О.Ю. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. – К.: Альтерпрес, 2004. – 288 с.
2. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України : навч. посіб. – К. : Альтерпрес, 2009. – 400 с.
3. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. – К.: Видавничий центр КНУ ім. Т. Г. Шевченка, 2001. – 395 с.
4. Бучко Ж.І. Транскордонні рекреаційно-туристичні комплекси України: методологія дослідження та пріоритети розвитку. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора географічних наук. – Київ, 2019. – 487 с.
5. Величко В.В. Організація рекреаційних послуг: навч. посіб. - Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2013. – 202 с.
6. Грищенко Ю.М. Основи заповідної справи. – Рівне: РДТУ, 2000.- 239 с.
7. Гудзь П.В. Економічні проблеми розвитку курортно-рекреаційних територій. – Донецьк, 2001. – 270 с.
8. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. – Чернівці: Книги-XXI, 2003. – 300 с.
9. Король О. Основи туристичного маркетингу. – Чернівці: Рута, 2002.
10. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). – К.: Альтепрес, 2005. – 436 с.
11. Машіка Г. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Організація рекреаційних послуг». – Ужгород, 2021. – 72 с.
12. Монастирський В.Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу : навч. Посібник. - ННВК "АТБ"- Львів, 2022. – 200 с.
<https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/06/Monastyrskyy-Pryrodni-resursy-RK-svitu-book-2022.pdf>

13. Смаль І.В. Основи географії рекреації та туризму: Навч. пос. – Ніжин: НДПУ імені Миколи Гоголя, 2004. – 264 с.
14. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. – Івано-Франківськ, 2001. – 312 с.
15. Царик Л., Чернюк Г. Природні рекреаційні ресурси. Методи оцінки і аналізу. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2001. – 188 с.
16. Чагайда І. М., Грибакова С. В. Екскурсознавство. Навчальний посібник. – К.: “Кондор”, 2004. – 204 с.
17. Buchko Z. Transborder recreational tourism complexes (TBRTC) as a result of international collaboration. Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego [Studies of the Industrial Geography Commission of the Polish Geographical Society], 2021. - 35(3), 76–89. URL: <https://doi.org/10.24917/20801653.353.5>
18. Yavorska, V., Hevko, I., Sych, V., & Kolomiyets, K. (2018). The main components of the formation of recreational and tourism activity. Journal of Geology, Geography and Geoecology, 27(1), 148-155. <https://doi.org/https://doi.org/10.15421/111840>

Додаткова література

1. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії. – К.: Палітра, 1997. – 130 с.
2. Бучко Ж. І., Граф Р. В. Рекреаційно-туристичні послуги в регіоні Форарльберг (Австрія): досвід для України // Світові досягнення і сучасні тенденції розвитку туризму та готельно-ресторанного господарства. Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 25 листопада 2022 р., м. Запоріжжя. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. – С. 82-85.
3. Бучко Ж. І., Чубата А.-Р. В. Рекреаційно-туристична діяльність у національному природному парку «Дністровський каньйон» // Географія та туризм: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди (28 лютого - 1 березня 2023 р., м. Харків) / за заг. ред. Муромцевої Ю. І. - Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2023. – С. 245-250. – URL: <https://dSPACE.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/6bc18840-9049-4c30-acf7-fe7bf84d6f41/content#page=246>
4. Гетьман В.І. Курортно-рекреаційні системи Українських Карпат. // Укр. геогр. журнал. – 1999. – № 3. – С. 34-37.
5. Гетьман В.І. Платні рекреаційні послуги установ природо-заповідного фонду України: законодавчі нормативи та екологічні можливості. // Укр. геогр. журнал. – 2002. – № 1. – С. 58-64.
6. Дахно І.І. Країни світу: Енциклопедичний довідник. – К.: МАПА, 2004.
7. Лабскір В.М., Любієв А.І., Юшко О.В. та ін. Туристичні об'єкти України. – Харків: НТУ «ХПІ», 2002.

8. Куценко В. І., Трілленберг Г. І. Сфера охорони здоров'я: соціально-економічні та регіональні аспекти. - К., 2005. - 367 с.

9. Леоненко В.Б., Стеценко М.П., Возний Ю.М. Атлас об'єктів природно-заповідного фонду України. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003.

10. Любіцева О. О. Туристичні ресурси України : навч. посіб. / О. О. Любіцева, Є. В. Панкова, В. І. Стафійчук. – К. : Альтерпрес, 2007. – 369 с.

11. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні: Збірник нормативно-правових актів/Під заг. ред. В.К. Федорченка. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – С. 15-25.

Інформаційні ресурси

1. <http://carpathia.gov.ua/ua/>
2. <http://www.karpaty.com.ua/>
3. <https://www.karpaty.info/ua/>
4. <http://www.karpaty.net.ua>
5. <http://www.stat.gov.ua/>
6. <http://www.tourism.gov.ua>
7. <http://www.zakon.gov.ua/>